

Ngaahi liliu ke fakamalohia/ fakafeleka'i 'aki e NCEA

Ko e mahino ko 'eni na'e tupu ia me ihe ta'u kakato 'e taha hono faka'ake e kakai, ko e NCEA founiga liliu ko 'eni 'oku ne tofa e hala ki he liliu lahi 'o e founiga ako ki he ako haisikulu he to'utanagata 'eni 'e ua.

1

'Ai e NCEA ke ma'u ngofua ange
- ako ta'etotongi, si'isi'i e 'a faka-vahavahe'i 'ae kau ako 'oku nau si'i faingata'ia pea ma'u mo e tokoni ki he ako, pea ko e kau ako kenau lava 'o sio ki he 'enau fa'unga, tupu'anga mo 'enau lea fakafonua ke haa ia 'i he 'enau ako.

2

Mana orite mo te matauranga Maori (vahevahetau ma 'a e matauranga Maori 'i he NCEA)
- fakapapau'i koe matauranga Maori 'oku vahevahetau pe hono mahu'inga mo hono fakanaunau'i 'e he NCEA, fakafalahi'i 'oe ngae'aki e hala-fononga 'oe matauranga Maori mo faka-tupulaki e tu'unga faka-faiako

3

Matu'aki hiki'i e founiga laukonga mo e fika | 'ihe tu'unga fakaako lolotonga mo hono ngaahi sivi 'ihe te reo matatini me te pangarau
- fakapapau'i koe kau ako kuo nau ma'u NCEA 'oku nau lava 'o lau konga mo fai-fika ke teu'i ki nautolu ki he taimi tenau hu ai ki ha ako faka-univesiti pe ko ha ngae'anga

4

Si'i-ange, lahi ange e founiga - founiga fo'ou ki he tu'unga mo e taukei 'e fa'u ia ke ne fetongi 'aki e founiga he taimi ni ko e 'uhī ke fakahoko e ako ki he ngaahi topiki kehekehe ke ma'u ai ha fakamo'oni ako ki he lesoni kotoa

5

Fakafaingofua'i e fa'unga 'o e NCEA
- ko e kuletiti angamaheni he 'ikai ke toe tanaki ia ki he levolo hono hoko. Ko e kuletiti 'e 60 'oku fiema'u ia ke te paasi he NCEA ki he levolo hoko fakataha mo e Te Reo Matatini me te Pangarau | Lau konga mo e fika ke na 'alu fakataha

6

Fa'ataa pea mahino ange e hala ke hoko atu 'aki e ako pe ko e ngae
- fa'u e founiga ako ke ma'u ai 'ete Vocational Entrance Award ke fakamahino ngofua e taimi 'oku hoko ai e taha ako ke to e hoko atu ki ha 'apiako kolisi ma'olunga pe a mo fakamalohi'i e halanga ako he NCEA

7

Tauhi e NCEA Levolo 1 ke te toki fili
- fakapapau'i koe Levolo 1 'oku ne 'oatu 'o fa'ataa ange, hono fakava'e e ako 'a ia 'e fiema'u ke hoko atu 'aki e ako ki he Levolo 2 pe 3 pea 'i ai e faingamalie ki ha to e me'a ke te fakatefito ai e ako

For more information, visit:

<https://ncea.education.govt.nz>

MINISTRY OF EDUCATION
TE TĀHUHU O TE MĀTAURANGA